

OSVRTI

Osvrt na 14. festival znanosti

|| M. Zrna*

Tehnički muzej Nikola Tesla
Savska cesta 18
10 000 Zagreb

Kreativnost, upornost, inovativnost – to su samo neke od odlika koje podjednako karakteriziraju znanstvenika i umjetnika. Bez njih nema rezultata, a upravo je to i zajednička nit koja povezuje ovogodišnji 14. festival znanosti koji je bio u znaku znanosti i umjetnosti kao glavne teme. Ove se godine Festivalom obilježavala još i 160. obljetnica rođenja Nikole Tesle, 100. godina opće teorije relativnosti Alberta Einsteina te 400 godina od smrti Williama Shakespearea. Festival je održan u rekordnih 18 hrvatskih gradova od 18. do 23. travnja 2016. Ova manifestacija ponovno je dokazala status najkvalitetnijeg i najopsežnijeg promotora i popularizatora rada znanstvene zajednice te znanosti općenito. Cilj Festivala znanosti je poticanje i poboljšanje dijaloga znanstvene zajednice i javnosti. Uz sastavnice hrvatskih sveučilišta na Festivalu tradicionalno sudjeluju i različiti instituti, a primjetno je sve veće uključivanje osnovnih i srednjih škola, muzeja i različitih udruga koje se bave popularizacijom znanosti. S obzirom na postignutu ovogodišnju posjećenost festivalskih događanja, javnosti i dalje manjka takav oblik zanimljive, pristupačne i zabavne interakcije.

Treba naglasiti da je u realizaciji programa na razini cijele Hrvatske sudjelovalo gotovo 2000 sudionika, koji su kreirali program s više od 500 različitih sadržaja. Svi sudionici imali su isključivo volonterski status, a cjelokupan program Festivala za sve je posjetitelje bio besplatan.

Tehnički muzej Nikola Tesla ponovno je bio središte događanja u Zagrebu, a u opsežnom programu sudjelovalo je čak 240 sudionika. U šest dana održano je 46 predavanja, 38 prezentacija, 103 radionice, 7 izložbi, projekcije filmova... Posjet preko 4000 korisnika više je nego zadovoljavajući.

Vezano za temu znanost i umjetnost u Tehničkom muzeju Nikola Tesla održana je izložba o Novim tendencijama autorice Jasne Jakšić, realizirana u suradnji sa zagrebačkim Muzejom suvremene umjetnosti. Njome je predstavljen važan međunarodni umjetnički pokret pokrenut u Hrvatskoj od 1960. do 1973. godine, koji je uspješno spajao znanstvena istraživanja i teoriju s umjetničkom praksom. Izložbom knjiga iz knjižnice Tehničkog muzeja Nikola Tesla autorice Kristine Kalanj obilježena je 160. obljetnica rođenja Nikole Tesle. Posjetitelji su mogli vidjeti izložbe Državnoga hidrometeorološkog zavoda, Sunce i vjetar mjera vremena te Zavižan – vremensko gnijezdo. Tradicionalno su prigodnim izložbenim postavom na temu Umjetnost i znanost u filateliji sudjelovali i članovi Filatelističkoga kluba Zagreb.

* Marijo Zrna, ing.
e-pošta: marijo.zrna@tehnicki-muzej.hr

U Tehničkom muzeju Nikola Tesla predstavljen je i multimedijalni projekt Panmonizam Zorana Ščekića koji ukazuje na izravnu vezu znanosti i umjetnosti, a sastoji se od izložbe, animiranog filma, koncerta i predavanja (više informacija o projektu možete pronaći na poveznici: www.zoranscekic.com/projects/panmonism ili na Facebook stranici Panmonism i Zoran Ščekić). Izloženi Harmonograf Lira Spectrum mehanički je stroj za crtanje krivulja koje opisuju složeno harmonijsko gibanje i predstavlja drugi prototip kao integralni dio izložbe. Lira Spectrum nije samo harmonograf jer za vrijeme crtanja također izvodi glazbu trzanjem po žicama postavljenima na akustičnu kutiju koja je dio cijelog stroja. Glazba je ritmički i intonacijski u potpunosti analogna slici koju Lira Spectrum iscrta. Prototip je prema nacrtima Zorana Ščekića izgrađen u Bariju, uz financijsku podršku Grada Zagreba/Gradskog ureda za kulturu, obrazovanje i sport. Zoran Ščekić darovao je Liru Spectrum Tehničkom muzeju Nikola Tesla u Zagrebu.

Zaključak ovogodišnjeg 14. festivala znanosti je da znanstvena zajednica i dalje posjeduje entuzijazam i volonterizam, a bez obzira na izvore financiranja koji su sve manje stimulativni i sve dalje od ideje Hrvatske kao "zemlje znanja". Živi dokaz je upravo 14. festival znanosti, koji nikada nije bio obimniji i realiziran s manje financijskih sredstava. Usprkos svemu vidimo se stoga i dogode, a prepuni ovogodišnjih pozitivnih dojmova uz poruku organizacijskog odbora 14. festivala znanosti i riječi Tina Ujevića: Znanost, kao i umjetnost, "nikada ne prima svijet kakvim ga je našla, niti ga ostavlja takvim". Počujte, stoga, i vi njezin zov i prihvatite izazov; iskoraknite, unaprijedite svoje uvide, otpustite svoje predrasude, zadovoljite svoje znatiželje, promijenite sebe, promijenite svijet – nabolje!

